EXCLUSI

Unele suflete aleg să trăiască altfel

M. I. B. M. B.
BIBLIOTECA
Nr. INVENTAR 52938
COTĂ

nai - 31 octombrie 2005

Muzeul Municipiului Bucureşti
Institutul National de Medicină Legală "Mina Minovici"

https://biblioteca-digitala.ro

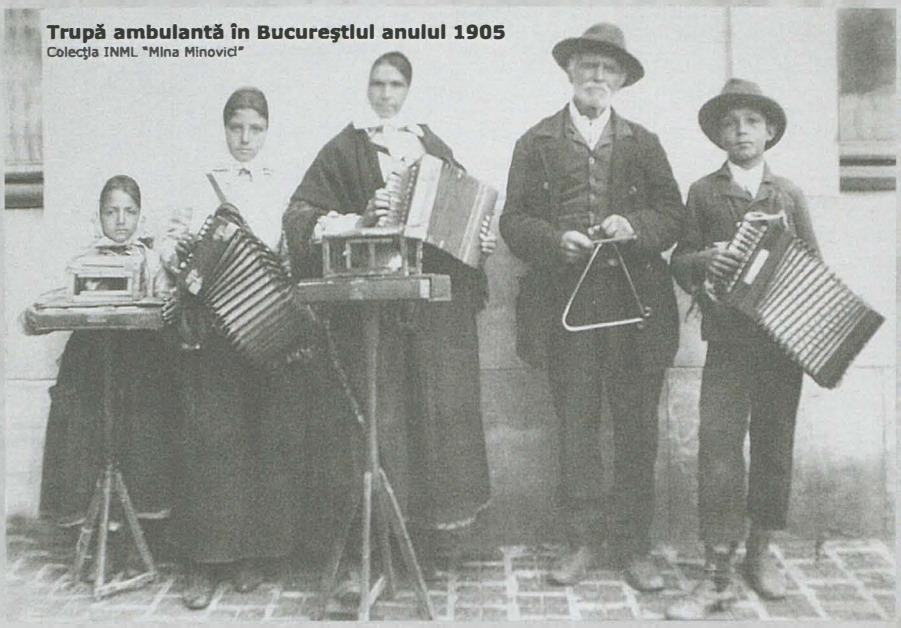

Trupă ambulantă în Bucureştiul anului 1905
Colecţia INML "Mina Minovici"

Bucureştiul, precum toate aşezările lumii cunoscute -, are un eşafodaj istoric construit pe două tipuri diferite de cartografieri istorice. Pe de o parte avem o hartă a spaţiului, orizontală, cronologică, înregistrată de istoria clasică prin documentul scris, iar pe de altă parte, există o hartă umană, verticală, care intersectează cronologia şi timpul în sensuri variate. Este cea mai grea perspectivă de abordat, definit şi comentat, deoarece ea se referă la moduri de viaţă, comportamente, gesturi, preocupări, traume colective, structuri patologice şi substructuri endemice legate de boli diferite, care la rândul lor au schimbat spectaculos viaţa oamenilor. Demersul de faţă doreşte să restituie un Bucureşti bidimensional, prin suprapunerea hărţilor amintite, astfel încât, să poată exista o privire de ansamblu asupra vieţii noastre cotidiene. De unde neajunsurile, neputinţele sau indiferenţa celor puţini faţă de cei mulţi.

În afara hărţii cunoscute şi acceptate oficial de specialişti au existat câteva lumi necartografiate. Unul dintre acestea continuă să fie spaţiul sărăcimii, ignorat dintotdeauna atât de oficiali, de cei puternici, cât şi de istoriografie. O istorie a sărăcimii este deja un altfel de tip de spaţialitate temporală. Sute de ani, săracii, diformii, piticii, ciungii, ologii, fulgeraţii etc, au format un grup uman care a aparţinut altor timpuri, eventual mitologice, deşi locuiau în vecinătatea normalului şi a prezentului.

Expoziţia se desfăşoară pe două paliere istorice: unul al spaţiului şi altul

Spaţiu al sărăciei, la margine de oraş, 1857

https://biblioteca-digitala.ro

061.4
E97

al umanului. Spaţiile excluderii şi ale mizeriei, alăturate fenomenelor sociale, tind să se extindă dincolo de circumscrierea mitologiei, în lumea normală, aparent controlată. Sărăcia, cerşetoria, alcoolismul, abuzurile autorităţilor, epidemiile cauzate de mizerie şi o alimentaţie deficientă, vagabondajul, delincvenţa sunt repere sociale, care îl separă pe individ de ceea ce definim drept lume normală, pentru a-l arunca într-o lume cu reguli diferite.

Proiectele sociale ale doctorului Nicolae Minovici s-au ocupat de lumea subterană, de periferiile sociale. El ctitoreşte primul Serviciu Public de Salvare din sud-estul Europei, în Bucureştiul anului 1906. Treizeci de ani mai târziu va crea pe lângă „Salvare", Spitalul de Urgenţă şi Şcoala Samariteană. Aici exista „Biroul Asistenţei prin Muncă al Cerşătorilor din Bucureşti". A organizat şi modernizat serviciul social al Azilului de Noapte, aflat în vecinătatea instituţiilor amintite. Toate acestea au fost distruse de comunişti la mijlocul anilor '80, când vechea mahala a Izvorului a fost pur şi simplu excavată din istoria oraşului Bucureşti.

Doctorul Nicolae Minovici a ridicat în 1905, prima clădire din Bucureşti cu destinaţie muzeală. Era un adevărat complex educativ, unic în România. "Muzeul de Artă Naţională" deschis pentru public în 1906 era înconjurat de o fermă agricolă, ale cărei produse erau trimise „Biroului Asistenţei prin Muncă al Cerşătorilor din Bucureşti". Lucrările ştiinţifice publicate de Nicolae Minovici, aduc lumină în spaţiul tenebros al marginalului social: „Moda tatuajelor din România" (1898), „Studiu asupra spânzurării" (1905), "Pericolul social al practicării ocultismului" (1938) etc.

Întreaga sa activitate ştiinţifică este o adevărată antropologie a periferiei subterane. Aici nu mai este vorba de sărăcimea de odinioară, care avea mahalaua ei, o sărăcime diurnă, cunoscută şi tolerată de normali. Ci este vorba de subteranul, nocturnul, o istorie a celor care-şi ascund patologia sub un foarte subţire strat de normalitate. Deraierile de la normal sunt socializate parţial: alcoolismul, tentaţia de suicid, depresiile, ospiciul, morbidităţi de tot felul, care se manifestă prin fauna canalelor dar şi a cazinourilor, nu foarte diferite structural şi psihologic. Doar circumstanţele diferă. *Unii s-au născut altfel.*

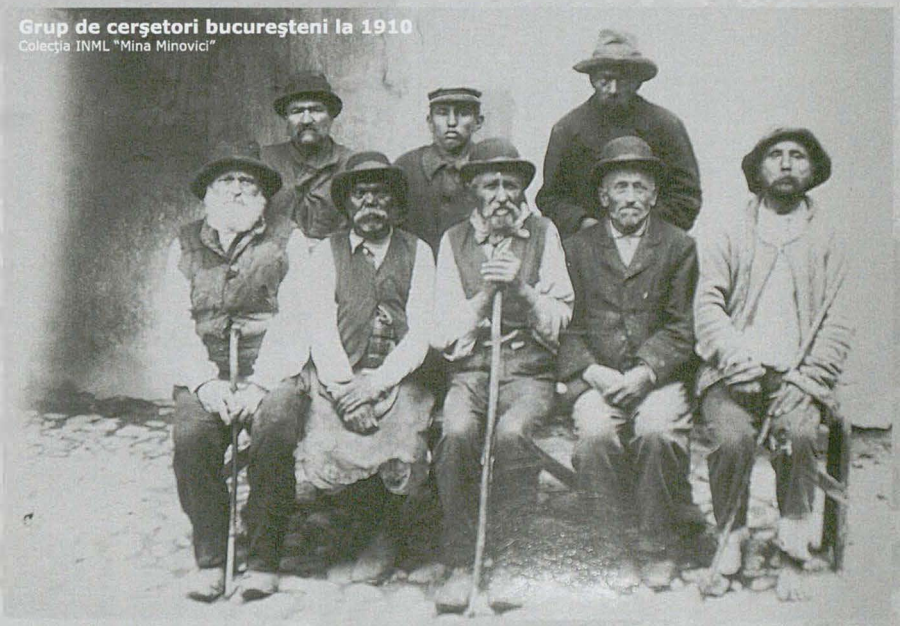

Grup de cerşetori bucureşteni la 1910
Colecţia INML "Mina Minovici"

https://biblioteca-digitala.ro

Aceasta este povestea unei familii şi a unor idealuri urmărite cu perseverenţă. Începutul familiei Minovici se află ascuns prin munţii care înconjoară târgul Tetovo (azi Macedonia), unde un tânăr aromân a decis să-şi schimbe destinul. A traversat peninsula Balcanică cu turmele sale de oi, şi a trecut Dunărea în Valahia, aşezîndu-se pentru început la Craiova. Numele lui a fost Ştefan Mina. Pentru faptul că a intrat în Valahia prin Serbia, autorităţile de aici i-au făcut un paşaport cu nume sîrbizat şi de aici numele de Minovici.

Acesta a fost bunicul fraţilor Mina, Ştefan şi Nicolae Minovici. Timp de peste două sute de ani, destinul familiei Minovici a fost legat de acela al României. Au fost medici-legişti, chimişti, avocaţi, militari, tipografi, negustori, profesori, ingineri; cu toţii au îmbrăţişat meserii liberale atât de necesare modernizării unei societăţi abandonate unui Orient nepăsător şi anarhic.

Moştenirea familiei Minovici este în egală măsură culturală şi socială. Au sprijinit întemeirea de instituţii în ajutorul celor mulţi şi ignoraţi de cei puternici, au popularizat un mod de viaţă în sprijinul celuilalt, fiecare dintre noi având ceva de oferit. Un ideal care se învaţă greu până să devină obişnuinţă, astfel încât putem spune că destinul familiei Minovici este o succesiune de gesturi altruiste faţă de contemporani şi posteritate. O succesiune de gesturi care mai aşteaptă un răspuns!

Institutul Medico-Legal la 1900

https://biblioteca-digitala.ro

EXCLUŞII

Unele suflete aleg să trăiască altfel

"Destinul înseamnă locul şi momentul în care te naşti".

(N. Merişanu)

Muzeul Municipiului Bucureşti
Institutul Naţional de Medicină Legală "Mina Minovici"

Vă invită la vernisajul expoziţiei
EXCLUŞII. UNELE SUFLETE ALEG SĂ TRĂIASCĂ ALTFEL
ce va avea loc marţi, 31 mai 2005, orele 17.00,
la Palatul Suţu, Bd. I.C. Brătianu 2.

https://biblioteca-digitala.ro